kuskil enam kellegi peale nõiduse pärast kohut ei tohi mõista. Sest nüüd on tõeste teadaw, et milalgi nõidast maa peal ei ole olnud, kes tuules tõbe wõisid saata, wiga peale panna, kuradiga kaupa teha, ehk ennast kurjawaimule peiuks ehk mõrsjaks kihlada. Ehk kül mitmeid sugu rohtusi metsas ja lagedail kaswamas, mis inimestele ja elajaile kahju wõiwad teha. — Siin tuleb weel üks wigadus nimetada, mis ebausk, wale luulemise wäel on sünnitanud ja mis rahwas

Luupainajaks ehk röhujaks

kutsub, ja kellest mõnda tühja jutu liikumas. Tema peab ööse kui raske kot magawa inimeste ja elajate peale langema, neid röhuma. Mõned ütlewad luupainaja peab sagedast üks moondatud naisterahwas olema, kellele nõiduse wägi seda peale on pannud, et tema nägemata wiisil teisi peab röhuma. Sellest albi jutust ei ole mite üks sõna tõsi, waid arwatut luupainaja röhumine sünnib nõnda: Kui üks tugewa kehaga, wererikas noorinimene selile magab, siis walgub weri, mis Looja seadust mööda alati edasi tagasi soonte sees woolab, rohkemine südamesse. Werega pakile täidetud süda hakab tugewast põksuma, teeb ahastust ja raskendab hinge tõmbamise nõnda, kui oleks üks raske koorm meie rindade peal. Aga sesinane wautamine kaub usinast ära, niipea kui inimene ennast parema külle peale käärab; aga

koorem läheb raskemaks igakord, kui kartus ja ebausk inimest waewab, et luulemise wäes sünnitut luupainaja meid röhumas on.

Sesugust wale arwamist leitakse weel tänapääwal mitmes kohas rahwa keskel, ja mõned rumalad inimesed raskendawad oma elu, ehk kül ebausk enam nii laialt ei liigu kui enne. Sest inimesed on nüüd palju sügawamalt tarkust sellest saanud, kuida üks ja teine lugu loomise kombel sünnib; nemad teadwad, et Jumal maailma targa muudmata seaduste läbi walitseb, ja et Tema kurja waimudelle seda meelewalda mite ei luba jampsima hakata. Kui meie lühikene mõistus ka kõiki asju selgest ja põhjani ei jõua läbi arwata ja ütelda kuda? mikspärast? misläbi? ehk mistarwis? kõik sünnib: siiski leiame meie, nii pikalt kui mõistus meil ulatab, et kõik omal loodud kombel sünnib. Sellest wõime hõlpsalt arwata, et igaühe, meil ales tundmata muu asjaga lugu nõnda samuti wõib olla.

Oleks weel paljugi neist asjust siin jutustada, mis inimesed endale rumaluse, walatuse, kurjatahtmise ja patu läbi ihu ja hinge hädaks peale panewad, ja selläbi oma elu ilma aego koormawad: aga se saaks jutu wäga pikaks tegema. Jäägu teiseks korraks. Kel lööb praego ööse kaksteistkümme, misga siis pääwa ja tööd lõpetama.